

עברית לכיתה ה'

מספר הפריט	סוג הפריט	התשובה הנכונה ופירוט רמות הביצוע	טווח הציון לתשובה
1	פתוח הבנת המשמעות הגלויה	<p>פרק ראשון: הטקסט המידעי – "חושים"</p> <p>3 = תשובה הכוללת שלושה פריטים מבין אלה:</p> <ul style="list-style-type: none"> • כדי לשרוד. • כדי למצוא מזון. • כדי למצוא בני זוג. • כדי להישאר במקום מחיה המתאים להם. • כדי להימלט מטורפים. <p>לחילופין, תשובה הכוללת שניים מבין הפריטים הנ"ל, בתנאי שאחד מהם "כדי לשרוד".</p> <p>2 = תשובה הכוללת שניים מבין הנ"ל, או: תשובה הכוללת "כדי לשרוד" בלבד.</p> <p>1 = תשובה הכוללת פריט אחד מבין הנ"ל/תשובה הכוללת פריט דוגמה מידע עולם שאינו מופיע בטקסט.</p> <p>0 = תשובה שגויה.</p> <p>הערה: תשובה שבה ייכתבו יותר מפריט אחד בשורה אחת, תיחשב גם כן תשובה נכונה. בתשובה שתכלול יותר משלושה פריטים, ייספרו רק הפריטים הנכונים.</p>	3-0
2	ר"ב הבנת המשתמע	<p>3 = תשובה נכונה: (3) מידע חשוב והכרחי.</p> <p>0 = תשובה שגויה</p>	4-1
3	ר"ב מטה לשון	<p>1 = תשובה נכונה: (1) שאריות.</p> <p>0 = תשובה שגויה</p>	4-1
4	פתוח המשמעות הגלויה	<p>א. 1 = חוש המישוש 0 = תשובה שגויה.</p>	1-0
	פתוח המשמעות הגלויה	<p>ב. 1 = חוש הריח 0 = תשובה שגויה.</p>	1-0
	פתוח	<p>ג. 1 = חוש השמיעה</p>	1-0

מספר הפריט	סוג הפריט	התשובה הנכונה ופירוט רמות הביצוע	טווח הציון לתשובה
	הבנת המשמעות הגלויה פתוח הבנת המשמעות הגלויה	0 = תשובה שגויה. ד. 1 = חוש הראייה 0 = תשובה שגויה. הערה לשאלה 4: תשובה שבה ייכתבו שתי תשובות או יותר בתוך אותה משבצת, תיחשב תשובה שגויה.	1-0
5	פתוח הבנת המשתמע	4 = 4 2 1 3 0 = תשובה שגויה.	4,0
6	ר"ב הערכה של התוכן	3 = תשובה נכונה: (4) פירוט. 0 = תשובה שגויה	4-1
7	ר"ב הבנת המשמעות הגלויה	3 = תשובה נכונה: (3) מידע גם על סביבתם וגם על גופם. 0 = תשובה שגויה	4-1
8	ר"ב הערכה של התוכן	3 = תשובה נכונה: (2) להרחיב את המידע שבקטע בעזרת דוגמאות. 0 = תשובה שגויה	4-1
9	פתוח פרשנות	3 = תשובה המתייחסת לקשר שבין צורת החיים של החולד (כגון מחילה, חושך, תקשורת באמצעות תיפוף ברגלים) ובין אחד מחושיו לפחות, לדוגמה: – "חוש השמיעה של החולד, החולד מתופף ברגליו בדופן המחילה, קולות התיפוף נשמעים למרחק רב, כך בני מינו יודעים שלא להיכנס למחילתו." 2 = תשובה שאינה מתייחסת לזיקה שבין החושים ובין צורת החיים של החולד, אך מציינת את הקשר שבין החושים לבין עצמם: חוש השמיעה התפתח או שהוא מפותח כפיצוי על חוש הראייה/העיוורון. 1 = תשובה המתייחסת לחושים וגם לצורת החיים של החולד, אך אינה מצביעה על הזיקה ביניהם, לדוגמה: – "חוש השמיעה של החולד הוא מצוין, והוא מתופף ברגליו בדופן המחילה." 0 = תשובה המתייחסת לצורת החיים של החולד או לאחד החושים שלו או תשובה שגויה או לא רלוונטית, לדוגמה: – "החולד גר מתחת לאדמה במחילה והוא עם חוש המישוש מרחיק את בני	3-0

מספר הפריט	סוג הפריט	התשובה הנכונה ופירוט רמות הביצוע	טווח הציון לתשובה
		מינו מביתו."	
10	ר"ב הבנת המשתמע	<p>פרק שני: הסיפור – "העץ כעד צדק"</p> <p>3 = תשובה נכונה: ① לפתור את הסכסוך שפרץ ביניהם. 0 = תשובה שגויה</p>	4-1
11	פתוח הבנת המשתמע	<p>4 = תשובה המתארת את הסיבה למריבה ואת השתלשלות האירועים, בהכללה או בפירוט, לדוגמה:</p> <p>– "שני הכפריים רבו מכיוון שאחד משניהם לקח מאה מטבעות זהב מן השני."</p> <p>– "כי האופה גנב מן הסוחר את כל מטבעות הזהב."</p> <p>– "הסוחר נתן לאופה מאה מטבעות, וכשחזר האופה הכחיש זאת."</p> <p>– "בגלל גנבת (מאה) מטבעות הזהב."</p> <p>– "בגלל ההכחשה של האופה שקיבל מטבעות זהב."</p> <p>2 = תשובה חלקית: תשובה שחסרה בה הבנה של מהות המריבה או של הכחשת הגנבה, לדוגמה:</p> <p>– "כי הסוחר רצה את מטבעות הזהב."</p> <p>– "שני הכפריים רבו כי אחד היה צריך לנסוע והוא נתן את כל כספו לחברו, וכשחזר, הכסף לא היה אצל חברו."</p> <p>או בניסוח כולל, לדוגמה:</p> <p>"בגלל הכסף"/"בגלל המטבעות"/"בגלל מאה מטבעות".</p> <p>0 = תשובה שגויה, או תשובה הכוללת עובדות המשתמעות מן השאלה, לדוגמה:</p> <p>– "בגלל חוסר ההסכמה ביניהם."</p> <p>– "בגלל חוסר האמון ביניהם."</p> <p>תשובה הכוללת את הסבר המונח "מריבה" באופן כללי, בלי להתייחס לאירועים בסיפור.</p>	4-0
12	פתוח הבנת המשתמע	<p>א. 1 = הסוחר/התובע 0 = תשובה שגויה.</p>	1-0
	פתוח	<p>ב. 1 = השופט/החכם/איש הצדק</p>	1-0

מספר הפריט	סוג הפריט	התשובה הנכונה ופירוט רמות הביצוע	טווח הציון לתשובה
	הבנת המשתמע פתוח הבנת המשתמע	0 = תשובה שגויה. ג. 1 = האופה/הנאשם 0 = תשובה שגויה. הערה לשאלה 12: הוספת שם תואר לדמות לא תיחשב שגיאה.	1-0
13	ר"ב הבנת המשתמע	4 = תשובה נכונה: (4) אם האופה דובר אמת. 0 = תשובה שגויה	4-1
14	ר"ב הבנת המשתמע	3 = תשובה נכונה: (2) מאשים 0 = תשובה שגויה	4-1
15	ר"ב מטה לשון	2 = תשובה נכונה: (4) חכמה 0 = תשובה שגויה	4-1
16	פתוח מטה לשון	2 = תשובה הכוללת חמישה או שישה פתרונות נכונים: 1. רכוש שלהם/הרכוש שלהם 2. דברים שלך/הדברים שלך 3. בעיות שלהם/הבעיות שלהם 4. טובה שלך/הטובה שלך 5. עדים שלו/העדים שלו 6. מסע שלי/המסע שלי 1 = תשובה הכוללת שניים, שלושה או ארבעה פתרונות נכונים. 0 = תשובה הכוללת פתרון אחד נכון/תשובה שגויה.	2-0
17	פתוח הבנת המשתמע	4 = תשובה הכוללת התייחסות לתכסיס/לחכמה/לרעיון/"לטריק"/לתחבולה של השופט או הכללה של מסקנת השופט, לדוגמה: – "השופט רצה לוודא שהאופה יודע היכן העץ, כי לפי תשובתו הוא יוכל לדעת אם האופה הוא אדם ישר ודובר אמת." – "אם האופה יוכל להעריך את המרחק עד העץ, זה יהיה סימן שהוא אכן לקח את הכסף מן הסוחר." 3 = תשובה הכוללת את השתלשלות האירועים ואת שאלת השופט, אך לא את מסקנתו מתשובת האופה, לדוגמה:	4-0

מספר הפריט	סוג הפריט	התשובה הנכונה ופירוט רמות הביצוע	טווח הציון לתשובה
		<p>"השופט הצליח לגלות את האמת כך: השופט שאל את האופה אם הסוחר הגיע. הוא אמר: "לא". אחרי זה הוא שאל עוד פעם, והאופה ענה לו: "כן", כי הוא מכיר את המקום."</p> <p>או: ציטוט הקטע הרלוונטי מתוך הטקסט.</p> <p>2 = תשובה הכוללת הסבר חלקי (תיאור חלקי של רצף האירועים), לדוגמה: "השופט גילה את האמת בעזרת העץ."</p> <p>0 = העתקת המשפט הראשון מן הטקסט/תשובה שגויה, לדוגמה: "כי האופה לקח את השופט לעץ האלון ובדק אם הכסף שם. השופט ראה שהוא לא מצא את הכסף."</p>	
18	פתוח הערכה של התוכן	<p>הניקוד מתייחס לסעיף 2 בלבד. כל בחירה בסעיף 1 תיחשב נכונה.</p> <p>2 = תשובה הכוללת נימוק מפורש המבוסס על הסיפור ומבהיר את המאפיין שנבחר, לדוגמה:</p> <p>– "הסיפור שנון ומתוחכם מכיוון שהשופט משתמש ב"טריק" כדי לגלות את האמת. העץ אינו יכול להעיד או לדבר אבל אפשר להשתמש בו כעד." – "הסיפור משעשע כי האופה רצה לשקר לבית המשפט ולסוחר ולהרוויח כסף ועל זה הוא החזיר גם את מאה מטבעות הזהב וגם עשר מטבעות קנס." 1 = נימוק המבוסס על הסיפור, אך אינו מבהיר את המאפיין שנבחר, דוגמה לנימוק חלקי: "הסיפור מתוחכם כי השופט היה חכם." 0 = תשובה שבה הנימוק אינו מבוסס על הסיפור או טאוטולוגיה, לדוגמה: "הסיפור מתוחכם כי הוא מתוחכם"/תשובה שגויה.</p>	2-0
19	פתוח הערכה של התוכן	<p>2 = תשובה הכוללת את דעת התלמיד ונימוק רלוונטי הקשור להנאה או ללמידה מסיפורים כאלה, לדוגמה:</p> <p>– "כן, לפי דעתי ילדים צריכים לקרוא סיפורים כאלה כי יש בהם דברי חכמה ודברים שאפשר ללמוד מהם הרבה." – "לפי דעתי חשוב שילדים יקראו סיפורים כאלה מכיוון שיש בסיפורים האלה מוסר השכל חשוב מאוד." – "כן, כי זה מלמד ילדים לא לשקר ותמיד למלא אחר הוראות." – "לא, לפי דעתי לא חשוב לקרוא סיפורים כאלה כי אלה סיפורים ישנים והיום שופטים אינם מחליטים מי צודק לפי עץ." 1 = תשובה חלקית: הנימוק רלוונטי אבל אינו מתייחס להנאה וללמידה מסיפורים כאלה. תשובה הכוללת התייחסות לחשיבות של סיפורים באשר הם,</p>	2-0

מספר הפריט	סוג הפריט	התשובה הנכונה ופירוט רמות הביצוע	טווח הציון לתשובה
		<p>לדוגמה :</p> <p>– "כן, כי חשוב שילדים יקראו סיפורים."</p> <p>– "כן, כי חשוב שילדים יקראו סיפורים מעניינים."</p> <p>– "כן, חשוב כי הסיפור מתוחכם וכך לילדים תהיה השכלה טובה יותר."</p> <p>= 0 תשובה שגויה, תשובה הכוללת דעה בלבד ללא נימוק,</p> <p>לדוגמה :</p> <p>– "חשוב לקרוא סיפורים מן הסוג הזה."</p>	
כ19	פתוח הבעה בכתב	<p>הערכת השאלה בהבעה בכתב לפי התרשמות הבודק (בדיקה הוליסטית)</p> <p>3 = הטקסט כולל שלוש שורות לפחות. בטקסט מובעת דעת התלמיד ונימוק מתאים (ראו ניקוד מרבי לתשובה 19 לעיל). הטקסט לכיד והמשפטים מחוברים במילות קישור מתאימות המבטאות את הקשר שבין ההצעה לבין הנימוק. שימוש מתאים בסימני הפיסוק (לא נדרשת הקפדה על פסיק באמצע משפט), כתיב נכון. אין להוריד נקודות על שגיאת כתיב אחת או שתיים.</p> <p>2 = הטקסט כולל שתיים-שלוש שורות/הטקסט כולל נימוק בלבד ללא הבעת דעה, לדוגמה :</p> <p>"כי הסיפורים יכולים ללמד את הילדים איך להתנהג."</p> <p>שימוש מתאים בסימני הפיסוק. לא נדרשת הקפדה על פסיק באמצע המשפט. אין להוריד נקודות על שגיאת כתיב אחת או שתיים.</p> <p>1 = הנימוק רלוונטי אבל אינו מתייחס להנאה וללמידה מסיפורים כאלה. מילות הקישור חלקיות, סימני הפיסוק חלקיים, ובטקסט יש יותר משתי שגיאות כתיב.</p> <p>0 = הטקסט אינו עונה על המטלה : הטקסט אינו טקסט טיעוני/הטקסט כולל פחות משתי שורות/הטקסט אינו לכיד.</p>	3-0
20	תוכן, מבנה ולשון	<p>פרק שלישי: הבעה בכתב – מכתב שכנוע – פינת החי</p> <p>0 (נכשל) = הטקסט כולל משפט אחד בלבד, או שבטקסט לא באה לידי ביטוי הסוגה הנדרשת במטלה (טקסט למטרות טיעון ושכנוע), או שהטקסט הוא העתקה גורפת.</p> <p>א. תוכן</p> <p>הטקסט כולל :</p> <p>1 הצגת הבעיה</p> <p>3 = הצגת הבעיה.</p> <p>2 = הצגה חלקית של הבעיה.</p> <p>0 = הטקסט אינו עונה על הדרישה</p> <p>2 הבעת עמדה מנומקת</p> <p>6 = עמדה מנומקת באופן מפורט באמצעות הסברים/סיבות/דוגמאות</p>	3-0 6-0

מספר הפריט	סוג הפריט	התשובה הנכונה ופירוט רמות הביצוע	טווח הציון לתשובה
		<p>לביסוס העמדה.</p> <p>4 = הטקסט כולל הנמקה שאינה מפורטת.</p> <p>2 = הטקסט כולל נימוק דל.</p> <p>0 = הטקסט אינו עומד בדרישה.</p> <p>ב. מבנה</p> <p>1 (1) = מסגרת הכתיבה: מכתב (ולא תשובה לשאלה או תור בדיבור).</p> <p>הערה: אין חובה להציג פורמט של מכתב, אבל נדרש דיאלוג עם הנמען.</p> <p>0 = הטקסט אינו עונה על הדרישה</p> <p>2 (2) = הטקסט כולל את הרכיבים הנדרשים במטלה: הצגת הבעיה, הבעת דעה מנומקת.</p> <p>1 = חסר אחד מרכיבי המטלה: הבעת עמדה ללא הצגת ההצעה/ הבעת עמדה ללא הנמקה.</p> <p>0 = הטקסט אינו עונה על הדרישה.</p> <p>2 (3) = הטקסט לכיד ומקושר (קשר לוגי לשוני בין משפטים ובין רעיונות).</p> <p>1 = קישוריות חלקית.</p> <p>0 = הטקסט אינו לכיד ואינו מקושר.</p>	<p>1-0</p> <p>פתוח מבנה</p> <p>2-0</p> <p>פתוח מבנה</p> <p>2-0</p> <p>פתוח מבנה</p>
		<p>ג. לשון</p> <p>1 (1) אוצר מילים ומשלב לשוני</p> <p>2 = אוצר מילים עשיר ומגוון ומשלב לשוני ההולם כתיבה.</p> <p>1 = אוצר מילים דל/משלב נמוך/עירוב משלבים.</p> <p>0 = לשון יומיומית.</p> <p>2 (2) מורפולוגיה ותחביר</p> <p>1 = מבנה תקין של מילים ושל משפטים. התאמה במין, במספר ובידוע.</p> <p>0 = הרבה שגיאות במבנה המשפט ובהתאם הדקדוקי.</p> <p>3 (3) פיסוק</p> <p>1 = שימוש נכון בסימני הפיסוק (ללא הקפדה על פסיק באמצע משפט).</p> <p>0 = חסרים סימני פיסוק בטקסט.</p>	<p>2-0</p> <p>פתוח לשון</p> <p>1-0</p> <p>פתוח לשון</p> <p>1-0</p> <p>פתוח לשון</p>

מספר הפריט	סוג הפריט	התשובה הנכונה ופירוט רמות הביצוע	טווח הציון לתשובה
	פתוח לשון	<p>④ כתיב</p> <p>2 = כתיב נכון (ללא התייחסות לכללי הכתיב המלא). אין להוריד נקודות על שגיאת כתיב אחת או על שגיאת כתיב חוזרת.</p> <p>1 = עד ארבע שגיאות כתיב.</p> <p>0 = מעל ארבע שגיאות כתיב.</p>	2-0
21	פתוח הבנת המשמעות הגלויה	<p>פרק רביעי: הטקסט השימושי – שמורת הטבע "אלוני אבא"</p> <p>2 = תשובה הכוללת שתיים מבין התחנות האלה: שער השביל, קרחת היער הגדולה, חורש מעורב, נקודת תצפית. או שתיים מבין התחנות האלה: תחנה 1, תחנה 2, תחנה 3, תחנה 4.</p> <p>1 = תשובה הכוללת תחנה אחת מבין הנ"ל.</p> <p>0 = תשובה שגויה.</p>	2-0
22	ר"ב פרשנות	<p>4 = תשובה נכונה: ① כי היער מיוחד, ויש להגן עליו.</p> <p>0 = תשובה שגויה</p>	4-1
23	ר"ב הבנת המשתמע	<p>2 = תשובה נכונה: ① האם אפשר לאסוף אבנים בשמורה?</p> <p>0 = תשובה שגויה</p>	4-1
24	פתוח הבנת המשתמע	<p>א. 1 = לדוגמה:</p> <p>– "חונים בכניסה לשמורה, בחניון לכלי רכב פרטיים ולאוטובוסים."</p> <p>– "חונים בחניונים סמוכים: ביער קריית אתא ובחניוני הגן הלאומי כרמל."</p> <p>0 = תשובה סתמית, כגון ב"חניה או ב"חניון"/תשובה שגויה.</p>	1-0
	פתוח הבנת המשתמע	<p>ב. 1 = "ילד אינו צריך לשלם כדי להיכנס לשמורה כי הכניסה לשמורה היא חינם."</p> <p>0 = תשובה שגויה.</p>	1-0
25	ר"ב הערכה של התוכן	<p>3 = תשובה נכונה: ① למסור מידע ולהדריך את המבקרים בשמורת הטבע "אלוני אבא".</p> <p>0 = תשובה שגויה</p>	4-1
26	פתוח מטה לשון	<p>2 = תשובה הכוללת שלוש השלמות נכונות:</p> <p>1. לקבוע</p> <p>2. נצטייד</p> <p>3. נוסד</p>	2-0

מספר הפריט	סוג הפריט	התשובה הנכונה ופירוט רמות הביצוע	טווח הציון לתשובה
		<p>1 = תשובה הכוללת השלמה אחת נכונה או שתיים.</p> <p>0 = תשובה שגויה.</p>	
27	פתוח מטה לשון	<p>3 = תשובה הכוללת השלמת שבעה או שמונה שמות תואר נכונים.</p> <p>שמות התואר צריכים להתאים:</p> <p>א. מבחינת המשמעות.</p> <p>ב. במין, במספר וביידוע.</p> <p>דוגמאות לשמות תואר נכונים לפי הסדר במבחן:</p> <ul style="list-style-type: none"> • המעניינת • מיוחדות • רחוקות • נוחות • המוסתרת • רבים • נוח • מרהיב <p>2 = תשובה הכוללת השלמת ארבעה, חמישה או שישה שמות תואר נכונים.</p> <p>1 = תשובה הכוללת השלמת שניים או שלושה שמות תואר נכונים.</p> <p>0 = תשובה הכוללת השלמת שם תואר אחד נכון/תשובה שגויה.</p>	3-0
28	פתוח פרשנות	<p>3 = תשובה הכוללת את דעת התלמיד בליווי נימוק מתאים המבוסס על דף המידע, לדוגמה:</p> <p>כדאי למשפחה לבקר בשמורה</p> <ul style="list-style-type: none"> - כי הכניסה לשם חינם. - כי יש בה יער טבעי ונדיר של עץ אלון. - כי ליד השמורה יש חניה מסודרת. - כי בשמורה יש מסלול הליכה מסודר. - כי דרגת הקושי של המסלול קלה. - כי משך הטיול בשמורה מתאים למשפחה המבלה יום בחיק הטבע. - לא כדאי למשפחה לבקר בשמורה כי אי-אפשר להיכנס אליה ברכב. - לדעתי כדאי למשפחה לבקר בשמורת הטבע "אלוני אבא" מפני שיש בה יער טבעי נדיר של עץ אלון התבור, ומפני שלא נדרשים לשלם דמי כניסה. כמו כן, בכניסה לשמורה יש חניון לכלי רכב פרטיים ולאוטובוסים. 	3-0

טווח הציון לתשובה	התשובה הנכונה ופירוט רמות הביצוע	סוג הפריט	מספר הפריט
	<p>2 = תשובה הכוללת את דעת התלמיד בליווי נימוק הקשור לשמורות טבע בכלל ולא לשמורה המתוארת בדף המידע, לדוגמה: "כי מעניין לטייל בשמורות טבע." "לדעתי כן, כי זה מקום שמשפחות אוהבות לטייל בו ואפשר לעשות שם פיקניק, לשאוף אוויר צח, וזה מאוד בריא."</p> <p>0 = תשובה הכוללת את דעת התלמיד ללא נימוק רלוונטי עם נימוק סתמי או נימוק לא רלוונטי, לדוגמה: – "לדעתי כדאי שמשפחה תבוא לבקר כי זה משעשע לראות מה יש שם." – "זה כיף!" תשובה שגויה.</p>		